สรุปประเด็นการใช้ IT เร่งรัดติดตามการใช้งบประมาณและการซื้อจ้าง จากการประชุม นขต.สปช.ทร. 26 ธ.ค.68

1. การเบิกจ่ายและการจัดสรรงบประมาณล่าช้า ไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาการใช้งานจริง

ปัญหาว่า การจัดสรรหรือการเบิกจ่ายงบประมาณบางรายการเกิดความล่าช้า โดยเฉพาะกรณีค่าใช้จ่ายที่ควรดำเนินการได้ทันที เช่น ค่าน้ำมัน หรือค่าใช้จ่ายดำเนินงานบางประเภท แต่กลับถูกเก็บค้างไว้เป็นระยะเวลานาน 2–3 เดือน ทำให้หน่วยไม่เข้าใจสาเหตุของความล่าช้า และไม่ทราบว่าปัญหาเกิดจากขั้นตอนใดของกระบวนการ หรือเกิดจากหน่วยใดรับผิดชอบในแต่ละช่วง

2. หน่วยปฏิบัติไม่ทราบสถานะงบประมาณและขั้นตอนการดำเนินการ

มีการจัดสรรหรือโยกเปลี่ยนงบประมาณในชั้นการบริหาร หน่วยปฏิบัติไม่ทราบว่างบประมาณดังกล่าวสามารถรายงานหรือบันทึกได้หรือไม่ อยู่ในขั้นตอนใดของกระบวนการ ใครเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการในแต่ละขั้น ส่งผลให้หน่วยไม่สามารถวางแผนการดำเนินงานหรือการซื้อจ้างได้อย่างถูกต้องและทันเวลา

3. การขาดเครื่องมือในการติดตามความคืบหน้าการซื้อจ้างและการใช้จ่าย

การติดตามการจัดซื้อจัดจ้าง การฝึกอบรม และการสัมมนา ซึ่งมีภาระงานกระจายอยู่หลายหน่วย ยังไม่มีเครื่องมือหรือระบบที่ช่วยให้เห็นสถานะความคืบหน้าของแต่ละรายการอย่างชัดเจน ส่งผลให้ไม่สามารถทราบได้ทันทีว่ารายการใดติดขัด ล่าช้า หรือค้างอยู่ในขั้นตอนใด

4. ความจำเป็นต้องมีระบบ IT เพื่อช่วยกำกับ ติดตาม และชี้จุดปัญหา

ประธานได้สะท้อนอย่างชัดเจนว่า ปัญหาความล่าช้าไม่สามารถแก้ได้ด้วยการกำชับเพียงอย่างเดียว แต่จำเป็นต้องรู้ให้ได้ว่าปัญหาอยู่ที่ “ขั้นตอน (process)” ใด เกิดในช่วงเวลาใดและควรปรับปรุงที่จุดใด ดังนั้นควรให้มี **ระบบ IT ที่ช่วยติดตามสถานะการใช้งบประมาณและการซื้อจ้างอย่างเป็นระบบ** เพื่อให้ผู้บริหารสามารถเห็นภาพรวมและสั่งการแก้ไขได้ตรงจุด

ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ **จัดทำระบบ IT เข้ามาช่วยสนับสนุนการติดตาม กำกับ และแก้ไขปัญหาการล่าช้าอย่างเป็นระบบ**

“ปัญหาการติดตามและเร่งรัดการใช้งบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง”

Silo/ขาดบูรณาการ

- ระบบงบประมาณ
- ระบบการเงิน
- ระบบติดตามโครงการ
- ระบบจัดซื้อจัดจ้าง (e-GP)
- ระบบภายนอก (New GFMIS)

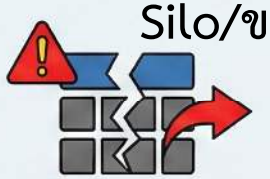

ข้อมูลกระจัดกระจาย

ข้อมูลไม่ตรงกัน

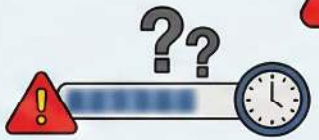

สถานะงานไม่ชัดเจน

รู้ปัญหาล่าช้า

งบประมาณใช้ช้า

การจัดซื้อจัดจ้างล่าช้า

โครงการเสี่ยงไม่แล้วเสร็จ

ผู้บังคับบัญชา

ไม่เห็นความก้าวหน้าภาพรวม

เร่งรัดไม่ตรงจุด

เสี่ยงงบประมาณล่าช้า / ตกปี

มีข้อมูลอยู่หลายระบบ แต่ไม่มีภาพรวมเพื่อการสั่งการ

โครงสร้างการบูรณาการข้อมูลเพื่อควบคุม ติดตาม และเร่งรัดการใช้งบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง

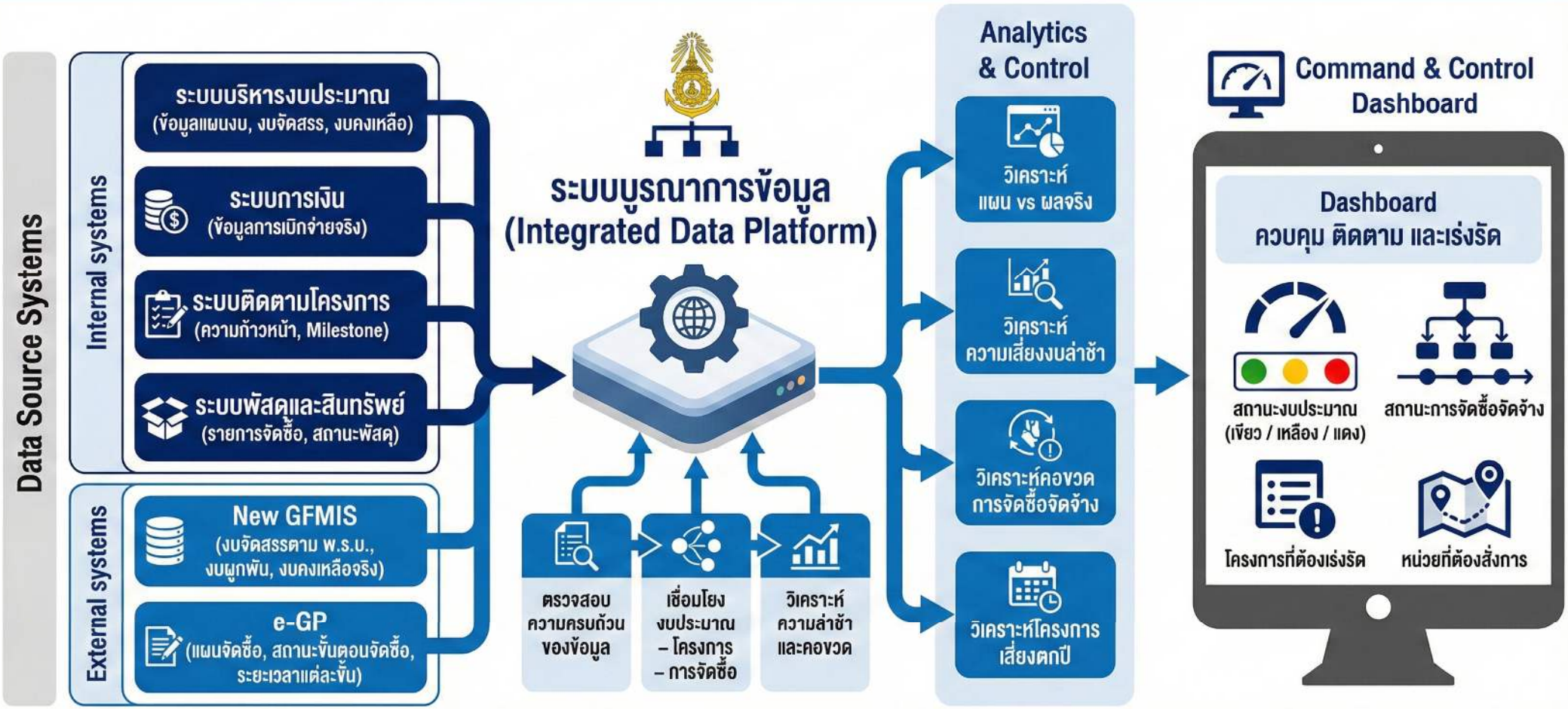

จากข้อมูลหลายระบบ → สู่การสั่งการด้วยข้อมูลชุดเดียว

สถาปัตยกรรมระบบบูรณาการข้อมูล เพื่อควบคุม ติดตาม และเร่งรัดการใช้งบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง

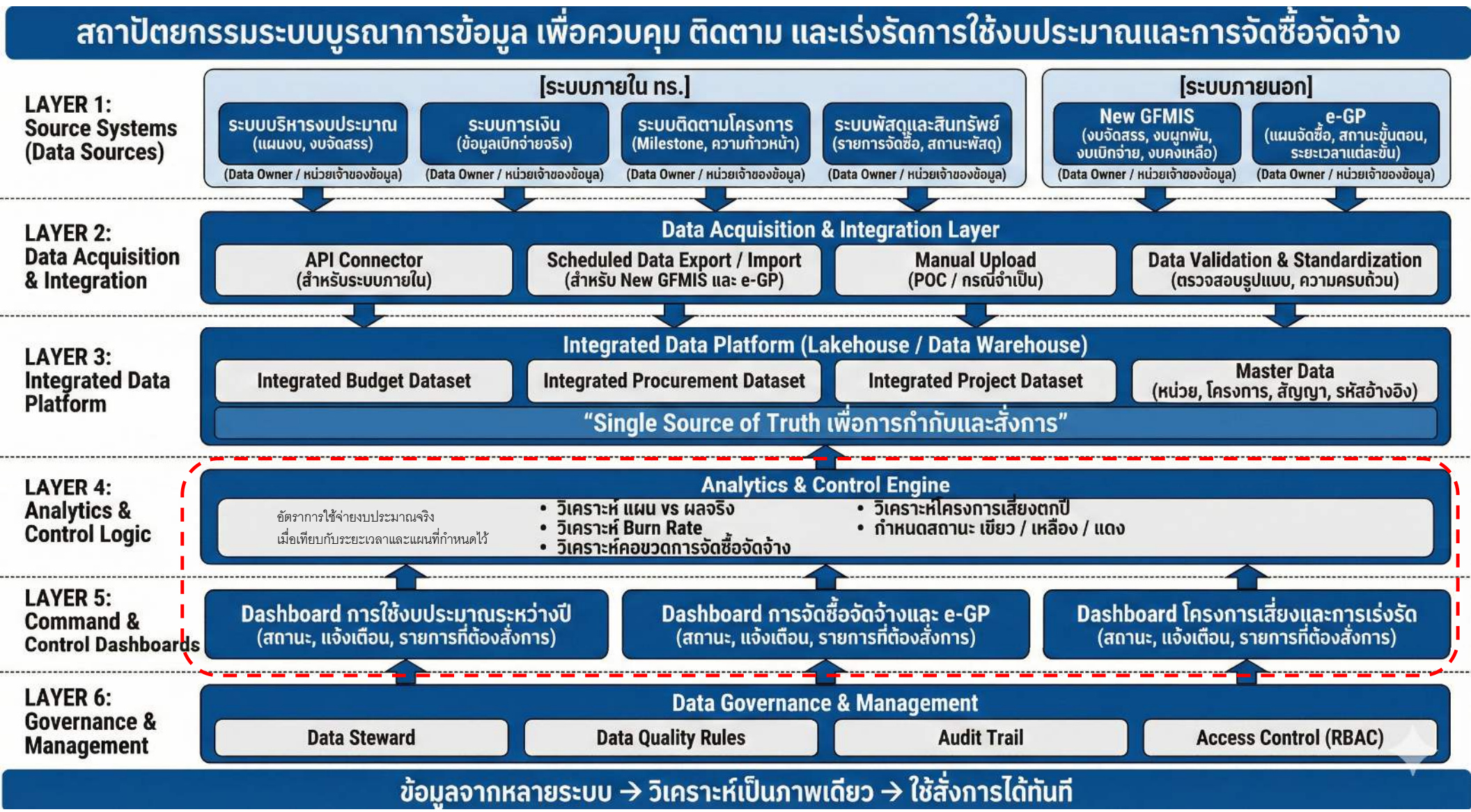

ข้อมูลจากหลายระบบ → วิเคราะห์เป็นภาพเดียว → ใช้สั่งการได้ทันที

ข้อมูลที่ต้องการสำหรับสร้างระบบและ Dashboard ควบคุม–เร่งรัด

1) เป้าหมายของ: **Command & Control** ที่ต้องตอบ 4 คำถามหลัก

1. งบประมาณ **ช้ากว่าแผนหรือไม่**
2. การจัดซื้อจัดจ้าง **ค้างขั้นตอนไหน**
3. โครงการใด **เสี่ยงไม่ทันปี**
4. หน่วยใดต้อง **สั่งการให้เร่งรัดทันที**

ดังนั้น ข้อมูลที่นำมา **ต้องเชื่อมโยงกันได้** (งบ–จัดซื้อ–โครงการ–เวลา)

2) ข้อมูลที่ต้องใช้ แยกตาม “ระบบต้นทาง”

2.1 ระบบภายใน ทร. (Internal Systems)

(1) ระบบบริหารงบประมาณของ ทร.

ข้อมูลที่ต้องดึง

- รหัสหน่วย / โครงการ
- งป.ที่ได้รับจัดสรร
- แผนการใช้ งป. (รายเดือน / ไตรมาส)
- งป.คงเหลือตามแผน

ใช้เพื่อ

- เปรียบเทียบ “แผน vs ผลจริง”
- ตรวจจับงบใช้ช้า

วิธีได้ข้อมูล

- Database View
- Export (Excel / CSV)
- Scheduled Data Dump (รายวัน/สัปดาห์)

(2) ระบบการเงิน / เบิกจ่าย

ข้อมูลที่ต้องดึง

- รายการเบิกจ่าย
- วันที่เบิก
- จำนวนเงิน
- อ้างอิงโครงการ / สัญญา

ใช้เพื่อ

- วิเคราะห์ Burn Rate
- ตรวจจับความล่าช้าเชิงเวลา

วิธีได้ข้อมูล

- Database Query
- Export รายงานมาตรฐาน

(3) ระบบติดตามโครงการ / แผนงาน

ข้อมูลที่ต้องดึง

รหัสโครงการ

Milestone / กิจกรรม

% ความก้าวหน้า

วันที่เริ่ม–สิ้นสุดตามแผน

ใช้เพื่อ

เชื่อม “งบประมาณ ↔ ความก้าวหน้า”

ระบุโครงการเสี่ยง

วิธีได้ข้อมูล

API ภายใน (ถ้ามี)

Export ตารางโครงการ

(4) ระบบพัสดุ / สินทรัพย์ (ถ้ามี)

ข้อมูลที่ต้องดึง

รายการจัดซื้อ

วงเงิน

สถานะรับพัสดุ

ผูกกับสัญญา

ใช้เพื่อ

ตรวจสอบผลลัพธ์หลังจัดซื้อ

เชื่อมกับ e-GP

ข้อมูลที่ต้องการสำหรับสร้างระบบและ Dashboard ควบคุม–เร่งรัด

2.2 ระบบภายนอก (External Systems)

New GFMIS

แหล่งข้อมูล “การเงินจริง” ที่ใช้ยืนยันตัวเลข

วิธีได้ข้อมูล (เมื่อเชื่อมตรงไม่ได้)

- Export รายงาน (Excel / CSV)
- ดึงโดยผู้มีสิทธิ (Read-only)
- ตั้งรอบนำเข้า (เช่น รายสัปดาห์)

กลุ่มข้อมูล	รายละเอียด	ใช้ควบคุมอะไร
งบจัดสรร	งบตาม พ.ร.บ.	ความถูกต้องของงบ
งบผูกพัน	Commitment / Obligation	ความเสี่ยงงบค้าง
งบเบิกจ่าย	Actual Payment	ความก้าวหน้าการใช้ งป.
งบคงเหลือ	Balance	เสี่ยงตกปี
เวลาเบิกจ่าย	วันที่ทำรายการ	วิเคราะห์ความล่าช้า

ใช้ตอบคำถาม/ติดตาม

1. งบที่รายงานจากหน่วย ตรงกับระบบกลางหรือไม่
2. งบผูกพันสูง แต่เบิกต่ำ → ติดขั้นตอนใด
3. งบคงเหลือสูงผิดปกติ → ต้องเร่งรัดหรือปรับแผน

e-GP

แหล่งข้อมูล “สถานะกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง”

ข้อมูลที่ต้องใช้

เลขที่โครงการ e-GP วงเงินจัดซื้อ วิธีจัดซื้อ สถานะขั้นตอน วันที่เข้าแต่ละขั้น วันทำสัญญา

วิธีได้ข้อมูล

- Export รายงานสถานะ
- แนบข้อมูลตาม Template กลาง
- Data Steward ดึงข้อมูลตามรอบ

กลุ่มข้อมูล	รายละเอียด	ใช้ควบคุมอะไร
แผนจัดซื้อ	แผน/วงเงิน	ความพร้อมล่วงหน้า
วิธีจัดซื้อ	e-bidding / เฉพาะเจาะจง	ระยะเวลา
สถานะขั้นตอน	ประกาศ–พิจารณา–ทำสัญญา	คอขวด
ระยะเวลา	เวลาในแต่ละขั้น	เร่งรัดตรงจุด
สัญญา	วันเริ่ม–สิ้นสุด	ผูกพันงบ

ใช้ตอบคำถาม/ติดตาม

1. การจัดซื้อค้าง ขั้นตอนไหน
2. ล่าช้าเพราะ ระบบ / กระบวนการ / หน่วย
3. โครงการใดเสี่ยงไม่ทันปีงบ

ข้อมูลที่ต้องการสำหรับสร้างระบบและ Dashboard ควบคุม–เร่งรัด

3) การเชื่อมโยงข้อมูล (Key ที่ต้องมีร่วมกัน)

ประเภท	ตัวอย่าง
รหัสหน่วย	Unit Code
รหัสโครงการ	Project ID
เลขที่สัญญา	Contract No.
เลข Commitment	GFMIS Ref
เลข e-GP	e-GP Project ID

4) วิธีการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบบูรณาการ (สำหรับ IT)

วิธี	ใช้กับระบบ	หมายเหตุ
API	ระบบภายใน	ดีที่สุด
DB View / Query	ระบบภายใน	ควบคุมได้
Scheduled Export	New GFMIS / e-GP	ระยะเริ่มต้น
Manual Upload + Validation	ทุกระบบ	ใช้ช่วง POC
Data Steward	ระบบภายนอก	คุมคุณภาพ

วิธีนำข้อมูลจาก New GFMIS และ e-GP มาใช้ (ที่ใช้งานจริง)

1) การดึงข้อมูลจากรายงาน (Standard / Custom Reports)

วิธีที่ใช้มากที่สุดและถูกต้องตามระเบียบ

ใช้รายงานที่ระบบจัดเตรียมให้

Export ข้อมูลออกมาในรูปแบบ

- Excel
- CSV
- PDF (กรณีสรุป)

นำเข้าระบบบูรณาการของ ทร. เพื่อวิเคราะห์ต่อ

การดึงข้อมูลผ่านไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ตามรอบเวลา (Batch / Periodic Data Feed)

ใช้ในงานบริหารระดับองค์กร

- กำหนดรอบเวลา เช่น รายวัน / รายสัปดาห์ / รายเดือน
- เจ้าหน้าที่ดึงข้อมูลจากระบบกลาง
- ส่งต่อให้ระบบบูรณาการของ ทร.

โครงสร้าง Dashboard เพื่อแก้ปัญหา (เสนอ 3 Dashboard หลัก)

Dashboard 1 :

Budget Execution & Burn Rate Control

ใช้ตอบคำถาม

- ใช้ งป. ไปแล้วเท่าไร
- เร็วหรือช้ากว่าแผน
- หน่วยใดเสี่ยงงบเหลือทิ้ง

ข้อมูลจาก

- ระบบงบประมาณ
- New GFMIS
- ระบบการเงิน

ใช้สั่งการ

- เร่ง / ชะลอ
- ปรับแผนระหว่างปี

Dashboard 2 :

Procurement & e-GP

Acceleration Dashboard

ใช้ตอบคำถาม

- การจัดซื้อจัดจ้างค้างขั้นตอนไหน
- หน่วยใดล่าช้ากว่ากรอบเวลา
- ปัญหาอยู่ที่ “ขั้นตอน” หรือ “การบริหาร”

ข้อมูลจาก

- e-GP
- แผนจัดซื้อของหน่วย
- สถานะสัญญา

ใช้สั่งการ

- เร่งรัดเฉพาะขั้น
- แก้คอขวดเชิงระบบ

Dashboard 3 :

Integrated Budget–Procurement–Project Status

ใช้ตอบคำถาม

- โครงการนี้
    1. มีงบหรือไม่
    2. จัดซื้อถึงไหน
    3. ส่งผลต่อภารกิจหรือไม่
- โครงการใดเสี่ยง “ใช้ไม่ทัน/ตกน้ำ”

ข้อมูลจาก

- ระบบโครงการ
- ระบบงบประมาณ
- New GFMIS
- e-GP

ใช้สั่งการ

- จัดลำดับเร่งด่วน
- ตัดสินใจเชิงผู้บังคับบัญชา

สร้าง prompt ภาพ Dashboard พร้อมอธิบายการตีความอย่างย่อ

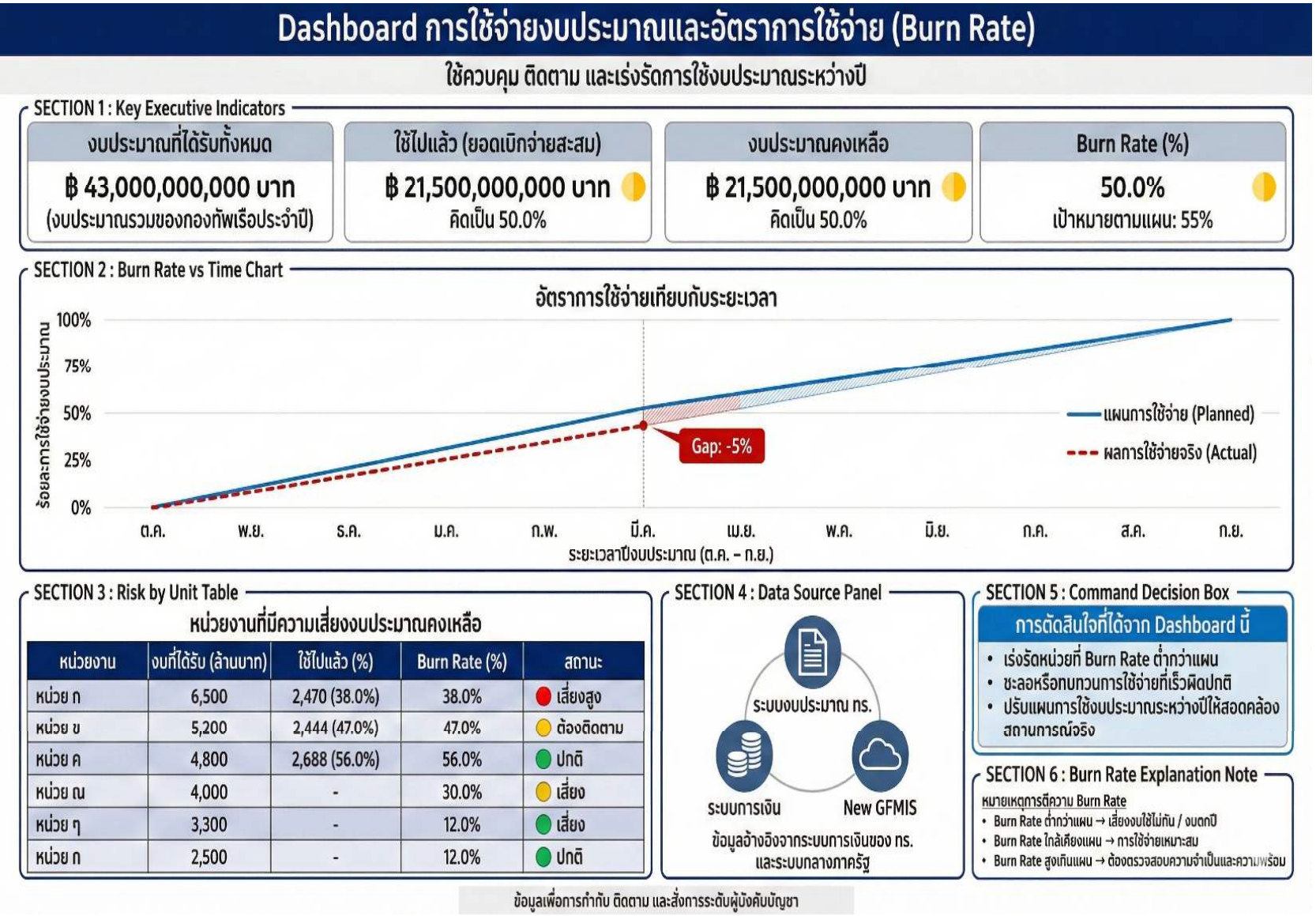

Dashboard 1 : Budget Execution & Burn Rate Control

ใช้ตอบคำถาม

- ใช้ งป. ไปแล้วเท่าไร
- เร็วหรือช้ากว่าแผน
- หน่วยใดเสี่ยงงบเหลือทิ้ง

ข้อมูลจาก

- ระบบงบประมาณ
- New GFMIS
- ระบบการเงิน

ใช้สั่งการ

- เร่ง / ชะลอ
- ปรับแผนระหว่างปี

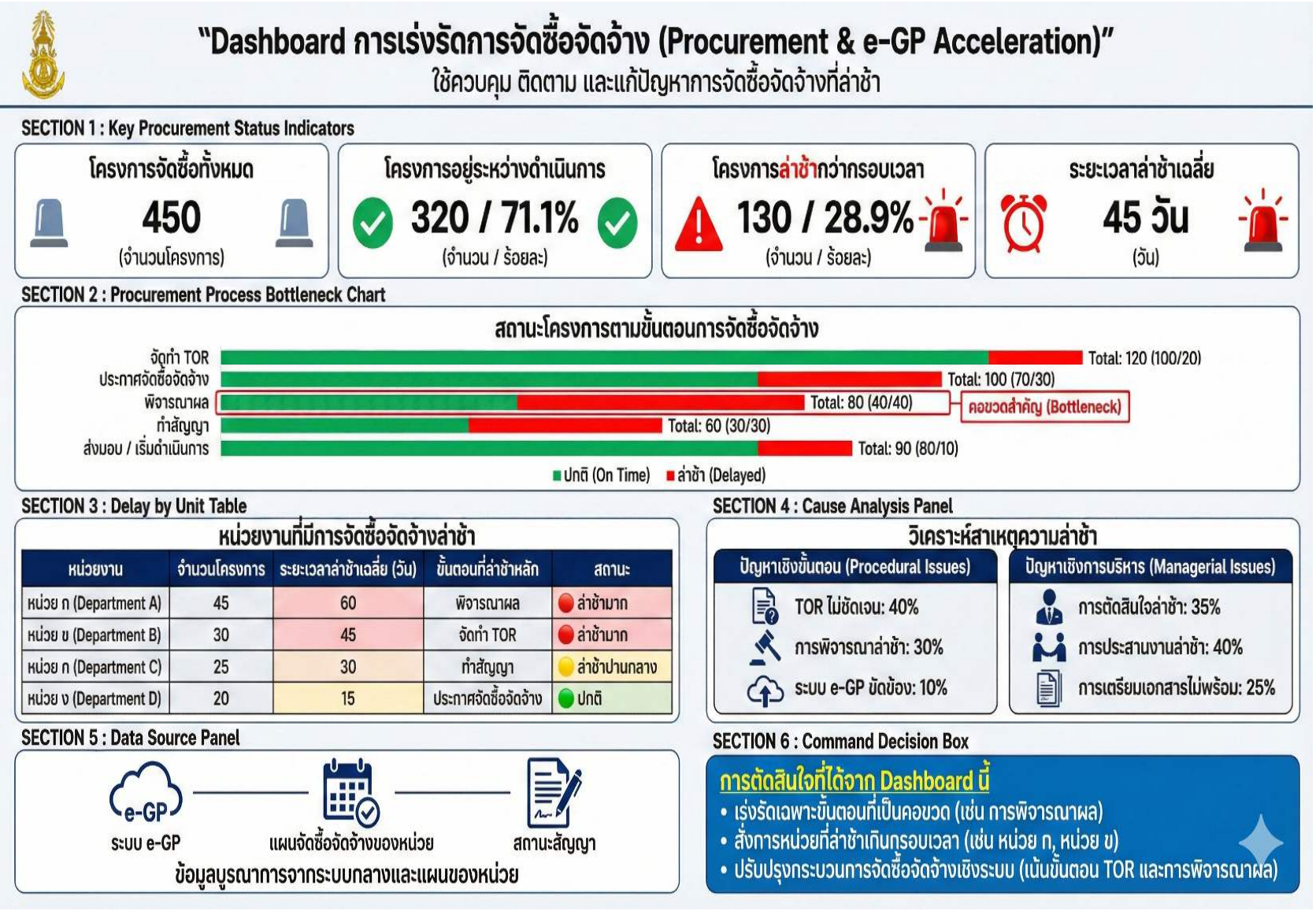

Dashboard 2 : Procurement & e-GP Acceleration Dashboard

ใช้ตอบคำถาม

- การจัดซื้อจัดจ้างค้างขั้นตอนไหน
- หน่วยใดล่าช้ากว่ากรอบเวลา
- ปัญหาอยู่ที่ “ขั้นตอน” หรือ “การบริหาร”

ข้อมูลจาก

- e-GP
- แผนจัดซื้อของหน่วย
- สถานะสัญญา

ใช้สั่งการ

- เร่งรัดเฉพาะขั้นตอนหรือหน่วย
- แก้คอขวดเชิงระบบ

Dashboard สถานะโครงการแบบบูรณาการ (งบประมาณ – จัดซื้อจัดจ้าง – ความก้าวหน้าโครงการ)

ใช้ตัดสินใจเชิงผู้บังคับบัญชา โดยแยกฐานเงิน ฐานโครงการ และฐานความก้าวหน้าอย่างชัดเจน

SECTION 1 : Project Readiness Overview

สถานะงบประมาณ	สถานะการจัดซื้อจัดจ้าง	สถานะความก้าวหน้าโครงการ	ผลกระทบต่อภารกิจ
มีงบ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	45.5%	สูง
ฐาน: วงเงินงบประมาณ	ฐาน: จำนวนโครงการ	ฐาน: ความก้าวหน้าตามแผน (Milestone)	การประเมินเชิงคุณภาพ
งบเพียงพอตามแผนโครงการ	ประกาศ e-GP แล้ว แต่ยังไม่ทำสัญญา	ต่ำกว่าแผน -5%	กระทบภารกิจหลักของ กร.

SECTION 3 : Risk Classification Panel

การจำแนกความเสี่ยงจากมุมงบ–จัดซื้อ–โครงการ

เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	ปกติ
15 โครงการ	30 โครงการ	55 โครงการ
งบมี แต่จัดซื้อไม่คืบ และความก้าวหน้าต่ำ	จัดซื้อคืบ แต่โครงการล่าช้า	งบ-จัดซื้อ-โครงการ สอดคล้องกัน

SECTION 2 : Integrated Project Status Table

ตารางสถานะโครงการแบบบูรณาการ (แยกฐานชัดเจน)

โครงการ	งบประมาณ (ฐานวงเงิน)	สถานะ e-GP (ฐานจำนวนโครงการ)	ความก้าวหน้าโครงการ (%) (ฐานแผนโครงการ)	ระดับผลกระทบต่อภารกิจ (เชิงคุณภาพ)	ความเสี่ยงตกปีงบประมาณ
โครงการ ก (เรือตรวจการณ์)	ไม่เพียงพอ (ขาด 20%)	ยังไม่เริ่ม	10% (ล่าช้ามาก)	สูง	สูงมาก
โครงการ ข (ระบบเรดาร์)	เพียงพอ	ระหว่างดำเนินการ	50% (ตามแผน)	สูง	ปานกลาง
โครงการ ค (ปรับปรุงค่าย)	เพียงพอ	ทำสัญญาแล้ว	75% (เร็วกว่าแผน)	ปานกลาง	ต่ำ
โครงการ ง (จัดซื้อยานพาหนะ)	คงเหลือ (รอจัดสรรเพิ่ม)	ระหว่างดำเนินการ	25% (ล่าช้าเล็กน้อย)	ต่ำ	ปานกลาง

SECTION 4 : Data Source Integration Panel

ระบบโครงการ | ระบบงบประมาณ | New GFMIS | e-GP

ข้อมูลบูรณาการจากระบบภายใน กร. และระบบกลางภาครัฐ โดยใช้ฐานข้อมูลต่างกันตามลักษณะตัวชี้วัด

หมายเหตุการตีความตัวเลข
- ตัวเลขด้านงบประมาณ → ฐานวงเงิน
- ตัวเลขด้านการจัดซื้อจัดจ้าง → ฐานจำนวนโครงการ
- ตัวเลขด้านความก้าวหน้า → ฐานวงเงิน
- ตัวเลขด้านความก้าวหน้า → ฐานแผนโครงการ
- ผลกระทบต่อภารกิจ → การประเมินเชิงคุณภาพ

SECTION 5 : Command Decision Box

การตัดสินใจจาก Dashboard นี้

- จัดลำดับความเร่งด่วนของโครงการอย่างมีเหตุผล
- เร่งรัดโครงการที่เสี่ยงตกปีงบประมาณ
- ตัดสินใจเชิงผู้บังคับบัญชาโดยใช้ข้อมูลครบทุกมิติ

Dashboard 3 : Integrated Budget–Procurement–Project Status

ใช้ตอบคำถาม

- โครงการนี้
  1. มีงบหรือไม่
  2. จัดซื้อถึงไหน
  3. ส่งผลต่อภารกิจหรือไม่
- โครงการใดเสี่ยง “ใช้ไม่ทัน/ตกน้ำ”

ข้อมูลจาก

- ระบบโครงการ
- ระบบงบประมาณ
- New GFMIS
- e-GP

ใช้สั่งการ

- จัดลำดับเร่งด่วน
- ตัดสินใจจัดสรรใหม่
- ในการเร่งรัด ชะลอ หรือปรับแผนโครงการให้สอดคล้องกับภารกิจ